

Una tragicomèdia explosiva

MALPARITS!

GENÍS SINCA

GENÍS SINCA
MALPARITS!

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
PRIMERA EDICIÓ: MARÇ DEL 2016
© GENÍS SINCA, 2016
© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2063-1
DIPÒSIT LEGAL: B.I.986-2016
FOTOCOMPOSICIÓ: VÍCTOR IGUAL, S.L.
CARRER ARAGÓ, 390 - 08013 BARCELONA
IMPRÈS A: LIBERDÚPLEX

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats

I

Li diuen Kivi

Al migdia d'aquest diumenge 8 d'octubre de 1995, un dia extraordinàriament assolellat i clar després d'un avançament tardoral de vent, pluja i fred, el petit grup d'amics que sempre es reunia al bar de La Llar d'en Pere, mític hostel situat al capdamunt del nucli antic d'Andorra la Vella, el més senzill del Principat, probablement també el més rústic i barat, va veure interromput l'inici del campionat anual de botifarra per l'arribada al local d'un personatge força curiós i estrany. La notícia que el fill del famós arquitecte barceloní Joaquim Maristany s'instal·lava a La Llar d'en Pere va posar l'establiment potes enlaire. Maristany era una cara coneguda, una celebritat elegant i distingida, un dandi veterà, simpàtic, atractiu, que tothom coneixia de veure'l cada dos per tres als diaris i la televisió, i també sovint en alguna revista del cor. Maristany fins i tot era autor de llibres més o menys celebrats, en alguns casos obres àcides, amb títols punyents com *Arquitectazos/arquitectuchos*, on defensava el seu particular punt de vista sobre l'arquitectura i la pròpia obra, caracteritzada per un atapeïment

ostensible d'angles rectes, balcons anacrònics i punxes inqualificables, que havia rebut elogis però també nombroses crítiques; com a resposta a aquestes darreres, de manera una mica biliar, Maristany havia replicat amb un darrer assaig bastant desvergonyat, *Arquitectura del cerebro*, en què s'atrevia, amb gosadia, a relacionar l'ofici amb la neurologia i sobretot a desafiar obertament aquells que el desqualificaven, titllant-los d'«*estetas estáticos*» i també de «*retrasados*», cosa que havia causat un cert renou als mitjans. Malgrat tot, a finals dels vuitanta, Joaquim Maristany, que alguns consideraven un geni i d'altres simplement un aprofitat, un oportunista i fins un «delinqüent intel·lectual», s'havia convertit en l'arquitecte de referència. Era conegudíssim i, per tant, el fet que el seu fill hagués llogat inesperadament una habitació a La Llar d'en Pere, l'hostal més tronat d'Andorra, va crear una expectació inusitada i un trasbals notable. Christian Marceau, l'amo de La Llar d'en Pere, home escèptic, malcarat, rude i natural d'Ordino, s'enfilava per les parets; per poder rebre el fill d'aquella celebritat, i de manera excepcional en diumenge, hauria d'obrir el bar al matí en lloc de fer-ho havent dinat a la tarda. Una vertadera incomoditat.

Per a Marceau, també per a la Diana, la seva dona, els diumenges al matí eren sagrats; vivien en una de les habitacions del primer pis de l'hostal i els diumenges, per norma, mai no es llevaven abans del migdia; els agradava fer mandra, però aquell dia el telèfon els va despertar a les vuit: era la trucada inoportuna de Benet Riereta, prohom andorrà, íntim amic de l'arquitecte, que li demanava que per favor aquell matí estiguessin atents, no fos cas que el fill de Maristany es trobés l'establiment tancat, i que sisplau baixessin a obrir. El disgust per l'ar-

ribada va posar Marceau d'un mal humor indescriptible; quan va saber que es tractava del fill d'un personatge tan conegut, la seva mala lluna es va agreujar. L'hostaler va recordar una trucada que, en efecte, havia atès divendres i la veu entretallada, nerviosa i vacil·lant d'un jove que, amb certes dificultats per expressar-se, havia reservat una habitació a nom de Maristany. «Però és el fill de l'arquitecte?», repetia Marceau, incrèdul, «el de la tele?». Riereta, que coneixia de sobres la insolència de Marceau, un home ja de per si irascible, quan va sentir que tot d'una li deixava anar «Doncs li diré que se'n vagi, ho tenim tot ple», va suplicar a l'hostaler: li va dir que no patís i que li feia una transferència bancària per pagar per avançat l'estada del noi per un mes sencer. Allò de la transferència i del mes sencer va acabar d'encendre Marceau. Mentre el sentia remugar, Riereta s'imaginava l'amic assegut al costat del llit, sostenint el telèfon, i la Diana mirant d'acostar l'orella a l'auricular. «Tu calla!», va sentir que deia a la dona. Per acabar-ho d'adobar, tot i que el xicot es deia igual que l'il·lustre pare, des del principi Riereta s'hi va referir amb una mena de familiaritat que a Marceau se li va fer molesta, com si haguessin de conèixer el noi de tota la vida, amb un apel·latiu que tampoc no va acabar d'entendre. Confós, mentre anava murmurant que no li semblava normal que hi hagués algú que anés pel món fent-se dir «Kili, Kimi, Kiri, o com es digui», l'hostaler també li va demanar que sí, que millor que li formalitzés l'ingrés i que, de totes maneres, no pensava que algú amb les característiques que li descrivia aguantés un mes seguit a l'hostal, i encara menys a Andorra. Es va acabar d'esverar quan Riereta, displicent a la vegada que enèrgic a l'hora d'imposar favors als amics, li demanava paciència i que tractés el noi com cal. «Com call!?»

va fer en Christian. «Doncs si que comencem bé!». I li va penjar.

Quan la Diana va acostar-se al marit per mirar de calmar-lo, en Christian va fer un gest, li va tornar a dir «Tu calla!», però abans de baixar a obrir es va dedicar a trucar un rere l'altre als incondicionals del bar, repetint-los fil per randa la conversa amb Riereta; quan va parlar amb en Quico, l'estanquer que portava el quiosc del carrer de sota, l'hostaler va exclamar «Paciència, a sobre em demana que tingui paciència!»; quan va fer-ho amb al funcionari de presons, li va explicar, amb certa excitació, que «Sí, que és el de la tele, l'arquitecte dels balcons en forma de triangle, que es veu que ara té un fill», i amb el jardiner del Comú, «Diu que el noi es diu Kili!». La notícia va córrer com la pólvora, va revolucionar la parròquia d'Andorra la Vella i abans que se n'adonés, l'hostaler ja es trobava servint cafès un rere l'altre: «*Tiens*», exclamava, mentre els vells anaven arribant al bar, «paciència, s'ha de tenir paciència!». En Quico, que estava sord com una tàpia, feia que sí amb el cap amb el caliquenyo apagat que sempre portava penjat dels llavis; el funcionari de presons i el jardiner del Comú d'Andorra la Vella se l'escoltaven, rient per sota el nas, però quan va arribar la vídua de la funerària, la senyora Guíxols, una dona atrafegada, oriünda de la Seu d'Urgell, molt ben arreglada, amb una tofa de cabells que li accentuava la forma de plàtan del cap, es va fer explicar la història des del començament i tota de nou. Marceau va aprofitar per dir que Riereta l'havia posat en alerta sobre tot un seguit de «peculiaritats» del xicot, que no havia detallat; tan sols havia dit que es tractava d'un noi «una mica inquiet» i també creia que li havia dit «bellugadís». Quan la senyora del *colmado* i el seu fill van baixar de la seva habitació, les expectatives

al voltant del tal Kimri havien augmentat de manera tan desmesurada que ja se n'havien fet una imatge aristocràtica i distingida, idealitzada i principesca, tal com per lògica hauria correspost al fill d'algú tan il·lustre.

Com que ningú no es volia perdre l'arribada del xicot, el petit grup va decidir avançar la partida de cartes programada per a la tarda i van organitzar les quatre taules del bar: van cobrir el rectangle d'una taula amb les tovalles de petits quadres vermells i blancs que utilitzaven per jugar, la van parar ben parada i primer de tot van esmorzar. Van fer-ho copiosament amb pa amb tomàquet i embotit, i van fer córrer el porró, per començar les tandes «*comme il faut*», que va dir Marceau. No van prestar suficient atenció a un fet important, en aparença aliè a l'hostal, perquè en el seguit de fets increïbles que estaven a punt de succeir, es va sentir de lluny el que semblava un grup de gent fent tot d'exclamacions i crits allà fora, tres o quatre carrers més avall, amb una sèrie intel·ligible de sons estranys, com de pets i rots entortolligats, que ningú no va saber interpretar, i l'afegit d'una remor encara més molesta, similar a una pedregada, una mena de carraca carnavalesca que progressivament i en diferents tongades es va anar fent sorollosa i propera, com un tro. Engrescats amb les cartes, primerament no en van fer cas; també és cert que a ningú, ni tan sols per sobre, se li va acudir relacionar el festival d'espeternecs amb l'arribada del fill de l'arquitecte Maristany, però en el moment en què la xerinola cessava es va sentir clarament la veu d'algú que cridava «Malparits!», de manera eloqüent i clara, tan nítidament que fins la Diana va treure el cap per la finestra de la cuina.

—*C'était quoi, ça?* —va preguntar, emmarcada en el quadre d'olles i plats.

—Tu calla —va dir en Christian.

Però ja no se sentia res. El carrer tornava a estar silencios. La Diana va desaparèixer del marc de la cuina. La gent del bar, acostumada als canvis i les excentricitats que arribaven «d'allà fora», van treure importància als crits: a una setmana del pont del Pilar, que ompliria els carrers d'Andorra de cotxes i compradors de tabac i mantega, van relacionar-ho directament amb els esdeveniments que en general es produïen pels volts de la festivitat, així que van tornar al concurs de botifarra, a allò que des de fora semblava el que realment era: l'escena inamovible i fossilitzada de quatre vells jugant a cartes.

Per als veïns de la parròquia, aquesta era una imatge indissociable del gravat tosc i maldestre que hi havia pintat en el vidre que separava el local del carrer: un dibuix irregular, d'un sol traç, fet amb presses, com el que hauria pogut perpetrar un nen de vuit anys amb un únic color, verd enciam, que l'antic amo de l'hostal, el senyor Pere Fort, havia deixat tal qual li havia quedat a la primera: el dibuix pretenia reproduir el tram costerut de carrer i l'agrupació de cases que s'hi amuntegaven al capdamunt, coronades pel campanar del barri antic d'Andorra la Vella, una imatge bellíssima, per altra banda, que en el vidre havia quedat encerclada, amb certa pretensió artística, amb el retoc final d'una guixada verdosa, amb aspecte de gargall remenat, ara sec, que volia ser la boira persistent que quasi sempre cobria aquesta zona de la parròquia a l'hivern.

El lector ja es pot imaginar que quan el vell Pere, tan gelós de la seva rusticitat, havia aconseguit traspasar el local als Marceau, fet que havia succeït el 1979, el matrimoni, mogut per l'obsessió de no perdre cap ni un dels quatre clients fixos que llavors ja tenia l'establiment, però

impulsat per la mandra que els dominava, havien decidit no fer cap canvi a l'edifici, cap ni un: en Christian i la Diana no havien realitzat ni una sola reforma. Aquell juny de 1979 s'hi havien instal·lat i, senzillament, el mateix dia que el senyor Pere es retirava, per passar els últims anys de la seva vida en una borda de postal, envoltada de camps esquixats de floretes a la primavera i un metre i mig de neu a l'hivern, als Plans de Canillo, els Marceau havien deixat el petit pis d'Ordino i s'havien instal·lat ràpidament en una de les dues habitacions del primer replà de l'hostal, la mateixa estança on el senyor Pere, solter empedreït, havia fet el ronso des que havia inaugurat l'establiment el 1947, quan havia deixat de traficar amb bestiar i de llançar bosses de tabac pel Valira, òbviament de manera clandestina. Dia rere dia, sense cap altra feina que preocupar-se el més mínim per res, els Marceau seguien amb el negoci tan senzillament com se l'havien trobat, fidels a l'immobilisme i la tranquil·litat pausada que caracteritzava la casa, amb una resistència admirable als canvis i aplicant de manera idèntica la línia malcarada, persistent i efectiva que havia popularitzat el senyor Fort.

D'aquesta manera, a La Llar d'en Pere tot estava igual des de la inauguració, cinc dècades enrere, però amb l'encant afegit de tot allò que envelleix amb gràcia. L'establiment havia agafat el to d'uniformitat marronosa de les coses passades de moda: l'ocre de les parets s'havia mimetitzat prodigiosament amb la fullola de les portes, que amb els anys havia empallidit i havia guanyat una mena de textura merdosa, similar a la que igualment havien aconseguit les cortines de les habitacions, de fil marró, descolorides pel sol i d'aire com de teranyina. Tanmateix, l'hostal era decent, s'aguantava. La portuguesa

que vivia al segon pis mirava de mantenir les habitacions mínimament al dia, a raó d'una fregada diària dels quatre pisos i l'escala, costum que també venia d'antany, dels temps en què la història del Principat s'explicava purament i simplement per l'existència fugissera de contrabandistes de tabac, traficants de mules, exiliats polítics i quatre barcelonins de casa bona que pujaven a la muntanya per practicar un nou esport que s'anomenava esquí.

L'hostal semblava un museu antic d'objectes empolsinats, eines de camp fermades a la paret amb claus oxidats, estris per conduir mules i muntar cavalls i ginys de treball, testimoni d'una vida de muntanya antiga, dura, acabada, carregada de l'autenticitat tronadíssima que transmet la ruralia, sobretot pel que es referia a la col·lecció d'ampolles del bar, que es multiplicaven a les prestatgeries per efecte dels miralls que feien de fons: estaven il·luminades amb fluorescents grogosos, ennegrits als extrems i que segurament no s'havien netejat mai: corrues d'ampolles de totes les mides i formes reflectides les unes en les altres, licors innominables, vermut desconeputs, grapes matadores, ginebres de nom impronunciable i alcohols amb etiquetes mai vistes, en alguns casos espirituosos casolans de graduació extrema i essències que probablement no es trobaven enlloc més que a La Llar d'en Pere, Calisay de diversos anys i aromes enganxoses d'herbes que el vell Pere havia produït a la seva borda quan era jove. Però l'estrella del bar era la cafetera, un aparell plitocènic, de forma cilíndrica i totalment daurada, que venia directament dels anys quaranta; un aparell amb tot de palanques, tubs i rodets que, per produir una sola tassa de cafè, deixava anar una sèrie inacabable d'esbufecs i sons inèdits que s'alternaven amb un espectacle paral·lel de vapors, regalims i de *pssh* i *pffs* totalment romàntics i

encantadors; des dels anys cinquanta, la presència estel·lar de la cafetera havia convertit l'hostal en lloc de pelegrinatge obligat per als que apreciaven el «café-café», com afirmava en Christian, però també per als turistes que recorrien els carrers costeruts d'Andorra la Vella no per admirar l'església del segle XI sinó per les lluentors daurades d'aquella peça d'antiquari.

Sovint, si algun «passavolant», qualificatiu que Marceau utilitzava amb freqüència, referint-se a turistes, esquiadors o simples compradors de sucre i mantega, entrava al bar com de casualitat, la majoria de vegades atret per les brillantors de la màquina sorollosa, se'l quedava mirant, feia un gest amb la mà i aplicava fil per randa el dret d'admissió en el seu ús exacte. «*Fermé!*», exclamava. Els xafarders havien de girar cua a l'instant. A l'hostal no hi havia recepció, s'hi entrava directament pel bar, i en Christian atenia la clientela des de la barra. Si a l'hostaler el visitant no li feia el pes, com acostumava a passar també amb el vell Pere, deixava anar el taxatiu «*És ple!*». Per contra, si el client era acceptat, fet que Marceau resolia d'un sol cop d'ull, per sobre de la barra allargava el bolígraf i el formulari per omplir quatre dades, però amb un posat tan malcarat com podia. Les coses havien de quedar clares des del començament.

Aquell diumenge primaveral d'octubre, al modest hostal hi havia sis habitacions ocupades de les dotze que tenia en total, distribuïdes en els quatre pisos. A les cambres s'hi accedia per una porta situada al carrer del darrere de l'edifici, que precisament el senyor Pere havia fet obrir feia uns anys per impedir que els esquiadors estiguessin constantment destorbant la gent del bar. En el primer pis només hi vivien els Marceau; les altres dues habitacions sempre estaven buides: ni en Christian ni la Diana no

volien companyia, i encara menys compartir planta amb desconeguts. Malgrat tot, en general, la resta estava ocupada tot l'any, i sempre era ple durant la temporada alta d'hivern. Hi havia dues cambres que feia mesos que estaven agafades. En una de la segona planta, hi vivia la portuguesa que feia les feines domèstiques de La Llar d'en Pere, i en una altra del tercer, la senyora del *colmado* i el seu fill, els Recasens. Mare i fill se n'havien anat a viure a l'hostal a la mort del marit, el senyor Recasens Mateu, que a més de la feina de la botiga de queviures els havia deixat innumbrables deutes de joc, embolics fiscals diversos i etcètera. Mare i fill havien quedat sense un ral; mesos després, encara vivien a La Llar d'en Pere. S'hi trobaven la mar de bé, eren fixos del bar i anaven junts a tot arreu. Eren inseparables, com ja ho havien estat abans de la mort del marit i pare. Una comunió mare-fill exemplar. També única. Treballaven junts al *colmado*, dos carrers més avall, i feien vida tancats a la petita habitació de l'hostal. A La Llar d'en Pere ningú no es ficava amb ningú; no es preguntava ni es comentava res més enllà del temps i les partides de botifarra. No almenys en presència dels implicats. Encara que tothom feia vida a part, tan bon punt mare i fill se n'anaven cap dalt, el bar s'omplia de comentaris: «S'ho maneguen prou bé, aquest parell», o «Qui ho diria, que són mare i fill». La portuguesa, i l'agitada vida privada que també portava, tampoc se n'escapava: «Quina una, aquesta», o «A veure com acabarà, la Nené».

La Llar d'en Pere era, doncs, ideal per a gent independent i rara. Per complementar-ho, els Marceau procuraven dos serveis bàsics als llogaters: un preu irrisible i un tracte casolà; i encara un tercer aspecte ideal: servei de bar i cuina adaptats al ritme dels propietaris, o sigui sense

cap pretensió culinària. Ningú no hauria dit que feien l'agost amb el menú del migdia, un menú clàssic, de primer i segon plat, en general sopa de fideus, carn d'olla o trinxat, seguit de mongetes amb botifarra, amb costelles de xai o amb llibrets de llom, llicència que la Diana es permetia de cara la galeria, de la mateixa manera que els divendres, per alleugerir la constància de les mongetes, de primer feia amanida i de segon fricandó, o bé mongeta verda amb lluç a la planxa. És probable que l'oferta de La Llar d'en Pere no fos la més variada ni la més atractiva d'Andorra, però sí que era la més casolana; feia honor a la indicació del vidre, on el senyor Pere també havia escrit amb lletres color verd moc «Cuina de muntanya», que descrivia de manera exacta aquests plats carregats de lògica, idènticament heretats del primer patró. A mig matí, l'olor de fregit i del caldo s'escampava per la parròquia, fet que a l'hora de dinar atreia tota mena de clientela a l'hostal, des dels funcionaris de la Casa de la Vall, del Comú, fins a comensals cansats de les modes de vinagres balsàmics, vins de denominació d'origen de garrafa i salses rares. Al migdia La Llar d'en Pere, malgrat tot, era ple a vessar sempre.

Per no canviar, els Marceau no havien canviat ni la cuina; segons pregonava ell, per als hostes aquesta circumstància només suposava avantatges; no parava de repetir que, des de les cambres, els clients podien endevinar amb precisió el menú del dia i fins encertar l'ordre dels plats. Encara que el bar i l'hostal gaudien de portes d'accés separades, tot estava connectat íntimament per dintre. Des de la petita cuina de la Diana, l'olor de fregit s'enfilava pels desaigües a través de les parets i les canonades, i quedava instal·lada a les cambres de manera punyent i feixuga. Era una fortor característica, de pensió viscuda,

que es barrejava amb la humitat i quedava incrustada en l'empaperat.

Per tot aquest seguit de particularitats, l'arribada del fill de l'arquitecte, deixant de banda l'estranyesa inicial pel nom, els omplia de novetat i d'excitació; així que, a mesura que el matí avançava, es preguntaven de quina manera el tal Kimri, amb tota seguretat un llepafils de primera, entomaria els avantatges casolans de l'establiment. L'arribada del noi suposava un desafiament. Per alguna banda hi havia d'haver hagut algun tipus d'equivocació o malentès. Segur que Riereta l'hauria col·locat en un lloc més *chic*, com va dir en Quico, ja que, previsiblement, «Aquest Kimri deu ser un senyoret».

L'única modernitat que els Marceau havien deixat entrar a la casa era un aparell de televisió, d'unes quantes polzades, que sempre tenien a tot drap amb concursos, el *Telenotícies* de TV3 i documentals. La tele no feia més que donar-los la raó: els ratificava en la idea que el món allà fora anava per viaranys cada vegada més enrevessats i que el que veien passar per davant del bar no eren imaginacions seves, sobretot pel que feia als canvis que també afectaven el país, a aquella Andorra posterior bigarrada de botigues, supermercats i grans centres comercials, l'Andorra dels milionaris que havien descobert i potinejat els encants intocats del petit país pirenaic quan encara ningú no havia inventat les estacions d'esquí. L'Andorra dels evasors fiscals, dels especuladors immobiliaris, dels tennistes, dels cantants d'òpera, dels polítics, dels inversors, dels futbolistes, dels banquers, la nova Andorra que no havia fet més que refermar la gent del bar en el seu caràcter purament insular, de petit univers tancat, quatre carrers amb llambordes i tres cases amuntegades, on la vida transcorria pels fets més simples i fona-

mentals. Concretament i específicament, gairebé sempre al voltant de la meteorologia, com ara, aquest dia inesperadament primaveral d'octubre.

Mentre el funcionari de presons remenava les cartes amb les seves mans tosques i botides, en Quico comentava els efectes devastadors que a llarg termini provocaven els alts i baixos del clima, referint-se als aiguats que hi havia hagut el 7 de novembre del 1982 al Principat, en què havien mor tretze persones, en el moment en què va semblar que un galop de cavalls es precipitava sobre l'hostal, amb un «Uuuuh» agut i summament estrany i, de fons, barrejat amb el ressò enutjós d'unes rodes de maleta espetegant a les llambordes.

—Cada vint anys hi ha una desgràcia d'aquest tipus —sentenciava en Quico, deixant anar un filet de fum del caliquenyó.

—Malparits! —es va sentir.

La Diana va treure el cap per la finestra.

—*C'était quoi, ça?* —va preguntar, en el moment en què es tornava a sentir aquell «Uuuuh», escandalós com una sirena de bombers, i amb tota claredat algú que tornava a exclamar «Malparits!».

El funcionari de presons, va dir:

—Cony, què és això?

—Jo ho relaciono —va dir en Quico—, amb les nevades que hi va haver a Andorra...

El company de taula va clavar un cop de colze a l'amic, que va callar en sec, just en l'instant en què la pedregada s'aturava davant de l'hostal; a través del forí de vidre van veure aparèixer la figura encorbada d'un noi que, en efecte, arrossegava una maleta de color fúcia enorme... tot i que el més impactant era ell, perquè mentre caminava anava proferint tot de crits, «Malparits!».

que intercalava amb una sèrie d'eructes i aquell «Uuuuh» tan esverat i festiu, només comparable a l'estridentia més que aguda i molesta d'una sirena. Des de l'interior, la munió de rostres van contemplar bocabadats el noi dret com un clau davant del local i van observar també que, amb una rapidesa elèctrica, llançava una llambregada al cartell i tot seguit empenyia la porta, gairebé en un mateix moviment. «Malparits!», va exclamar. Ningú no va saber què dir. Fins i tot en Christian, sempre disposat a aturar els que entraven amb mal peu, va quedar paralytitzat per la sorpresa. El nouvingut va deixar anar un altre «Uuuuh» eixordador, va arrossegat la maleta cap a l'interior, es va acostar a la barra i va emetre una mena de reneq, «Gaivkvcojatx!», seguit d'un estrany «Quiiii-qui-qui» i un quequeig, «Ma-ma-maristany».

El fill de l'arquitecte estava lluny de ser el príncep blau que havien imaginat; certament, el món allà fora havia experimentat canvis alarmants. El foraster tenia una pinta absolutament extravagant: anava vestit amb un abric de pell immens, dues talles més gran que la seva, una peça anacrònica que semblava més apropiada per visitar el pol Nord que no pas Andorra. Amb la calor que feia! A més de les dificultats per pronunciar el seu propi nom, Joaquim Maristany semblava tenir altres peculiaritats: va quedar-se allí dret, palplantat davant de la barra sense dir res, presa d'una quietud estranya, que es va trencar quan va recolzar la mà al taulell, una extremitat llarguíssima, tensa, prima com una grapa d'ocell. Va ser quan el bar va poder comprovar el tremolor frenètic que li feia tamborinar la fusta amb les ungles dels dits a una velocitat prodigiosa, absolutament inimitable; també els va fer la impressió que mirava de controlar-se els nervis però enmig d'una tensió extraordinària, amb aquella im-

mobilitat momentània tan perfecta, tan aparentment impossible de mantenir i que recordava en efecte la d'un ocell.

—Però... què és això? —va dir en Quico, en veu baixa, moment en què va rebre un altre cop de colze, que va fer que una mica de cendra del caliquenyo caigués sobre la taula.

Quim Maristany, a qui aviat en lloc de Kimi o Quim, dirien Kivi, com tothom acabava fent quan el coneixien, en un gest ultraràpid, instantani, ocellasc, va girar-se en direcció el grup: se'ls va quedar mirant fixament, engiponat dins l'abric de pell, la testa tirada endavant, lleugerament acotat, contemplant-los amb severitat i en la postura encorbada de les persones d'ossos primis i llargs. Portava els cabells recollits amb un turbant de color lila, fet que li accentuava les faccions ja de per si tibades i vigoroses del rostre, de forma triangular; el turbant no feia sinó ressaltar l'efecte una mica esfereïdor dels ulls, com closos, reconcentrats sota l'espessor incongruent i exagerada d'unes celles gruixudes, negres, frondoses, que semblaven ben bé flotar sobre la profunda i misteriosa foscor de l'esclatxa ocular. Era com si talment en Kivi patís algun tipus de retard. En la seva petitesa, com si fos una ratlla, cap altre element fisonòmic era tan impactant com la mirada, sota la boscúria cellajunta i renegrida; res no era tan sorprenent, ni tan sols la llargada dels pòmuls, o el nas, que tenia com esclafat, amb els forats dels narius ben visibles i evidents. O la boca, que en Kivi alguns cops, sovint pels efectes secundaris de la medicació, deixava oberta sense adonar-se'n, amb el cuquet bellugadís de la llengua ballant-li en el buit de l'expressió embadocada que el caracteritzava. El més impressionant, segur, era la mirada. Les dues ratlles asiàtiques

augmentaven la impressió de fixació animal en l'esforç continuat, naturalment inconscient, de mantenir controlada la nerviositat que l'envaïa de manera permanent, mentre contemplava el bar amb aquella perplexitat oriental tan seva, que feia l'efecte d'estar-se empassant la sala, amb un gest una mica aclaparador que, tanmateix, atrapava. Era una mirada plena de fredor, mancada de profunditat i de llàgrima, que abastava la totalitat del local i semblava absorbir de cop els detalls més ínfims, les petites taques en els quadres blancs i vermells de les tovalles, la punta cendrosa del puret d'en Quico, amb el filet de fum que se n'acabava de desprendre i fins l'esbufec residual de la cafetera fent *pssh* i *pffs*. Tot era absorbit per aquella memorització fotogràfica, les cartes disposades en ventall sobre les tovalles de quadres, la senyora de la funerària i el pentinat de banana, tot a l'instant feia la impressió que entrava amb grotesca comunió amb el visitant.

L'aire pulcre, cuidat, de qualitats gairebé femenines, junt amb l'absència de pèl i l'aspecte pàl·lid, lleugerament esgrogueït, que podia fer pensar que en lloc d'un noi es tractava d'una moxa, prima, poc agraciada i lletja com un pecat, aquesta mena d'ambigüitat de gènere, doncs, els va fascinar. En Kivi semblava trist i cansat. Sigui com sigui, davant d'aquest fenomen, qualsevol tenia la sensació immediata d'haver-se topat amb una de les criatures més estranyes de la terra, però, per sobre de tot, l'havien de recordar pel que tot seguit va succeir, perquè tot d'una l'harmonia de la cara es va trencar. O, més ben dit, tot ell va esclatar en una ganyota terrible, conseqüència d'una descàrrega fenomenal i explosiva que el sacsejà de dalt a baix i que va acompanyar amb el primer crit, «Malparits!», seguit d'una esgarripança magnífica que li va deixar al des-

cobert una filera de dents punxegudes i la presència notòria d'uns ullals prominents. Seguidament, va tornar a la posició de normalitat sostinguda i tensa d'abans, fins d'una certa tranquil·litat, com si no hagués succeït res o com si Quim Maristany en realitat no fos conscient del que li passava.